

وہ تی سوننہی سیاسی و شیعہ  
بہرہو کو؟\* ... سہلام ناوخ ش

ئۆزۈڭ لى ئازان تاكى سوننى مەزەب لى خىي پىرسىو ، ئو ھەموو  
 دروشمى ئىران : مرگ بىر ئەمىرىكا و مرگ بىر ئىسرائىل لى  
 ھەشتاكانەو ، بىچى كىداركى چەكدارى شىعە مەزەبى بەرانبەر ئو  
 دوو ەنەكەوتەتەو؟ ھەروەھا بىچى لى خىمان ناپىرسىن : بىچى ئو  
 ھەموو تەقىنەو لى ئەوروپا و ئەمىرىكا و رىژھەتاتى ناوین دەكىت  
 ، ھەموو بىزاقە سوننى مەزەبەكان لى ۋاقتەتدا؟  
 چەندان كىتەب ھەن كە قسە لى سەر بەرژەوەندى ھاوبەشەكان دەكەن ،  
 يەكەڭ لى ۋانە كىتەبى المصالح المشتركة\* .

له نـو بهرهی سوننی مهزه بدا ٬هوتی جیاواز هـن بـ نموونه که نداویه کان ده یانهو ٬ ناوچه که یان له ههژموونی عهسکهری شیعه ( ئیران) بپارـزن و پهره به ره فاهییه تی خـ یان بدن ، ئهوانه قه بوـی دهسهـاتی کـ ماریی ناکهن و ده یانهو ٬ سیستهـمـکی ویراسی -بنه ماـهـیی له ناوچه که ههـبـتـ" که زهرهـری بـ ئهوان نهـبـتـ، بـ نموونه ههر کاتـکـ له مصر ئیخوان له دهسهـاتـ دهـرکهوت و موری به ههـبـژاردن بووه سهرـکـ ، قیامهت ٬وویدا دهوـهـتی وهـکـ سعودیه و ئیمارات توانیان به پاره موری شکست بهو ئهزموونه بـنن و بهشدار بن له ٬وخاندنی ، مصرـکی لاواز و پهککهوته به دهست سیسی گیانهـلا بکات ، باشتهـره له ئیخوانـکـ به یانی به زهرهـری ئهوان تهواو بـتـ . ئهوخهته که نداوییه ههر دوژمنی شیعه نییه ، بهـکـو دژی ههموو ٬هوتـکی سوننیشه که وا بزائن کورسی دهسهـاتـ و ٬هـفاهییه تیـان دهـلهرزـنی .

تورکیا به ناوی تر و ئامانجی تر له بهرە ی سوننی بوو . ئاکپارتی ده یه ویست جار ئکی تر ئیمپراتۆریه تی عوسمانیی له تورکیا و عێراق و سوریا...زیندوبکا ته وه و به ئیمپراتۆریه تی ئکی سوننی به رانبهر ئیمپراتۆریه تی شیعه ئاوه ستۆت!

هەر له ځای تورکيا به پله يهک و که نداو به پله دوو ، مه سعود  
 بارزانی چوو بووه ناو ئهو بهرهيوه ، چونکه دهيزانی جگه له ئيران  
 خای ، به ځکو عراق و سوريش بهرهو دهو ټه تی شيعه دهچن . شيعهش  
 دهسه ټه تی بېټ بهرانبهر کورد چی به سهر کوردانی ټه ژهه ټه ات هټنا ،  
 ئه مهش به سهر باشوور دهه ټه ننټ.

خه ځه وا زهن ده با له وا ځه تدا ئه مريکا له گه ځه هوتی که ندا و  
تورکيا و کوردی دا بوو بهرانبهر هه ځه شهی شيعه گه ریی . له ځه استيدا

ئەمەریکا و ئێران بەرزەووەندی هاوبەشیان زیاترە ئەک بەرهی ئەمەریکا و سوننە .

ئەمەریکا و ئێران یەک ئامانجی سەرەکی کە یان دەکا تەووە ئەویش لێدانی ئیسلامی عەقیدەییە ، هەرچی ئەمەریکا و بەرهی سوننەییە بە ھەژکردنی بەرهی سوننە کە تایی دەھات ، لەمەشدا ئەمەریکا تەنیا قازانجی ماددیی لە کەنداو دەبینی ئەک ئامانجی عوسمانی و دەوڵەتداری کوردیی ! بەکۆ ئەو دووانە سەرئێشەبوون بە ئەمەریکا ! لەو ھاوپیمانیە ئەمەریکا - ئێران ، ئیسرائیلیش ھەییە ، پرسی ئێران گەت لە ھەشتاکان دەسپێکی بە دیارکەوتنی پەییوەندیەکانە ، ئیسرائیل نە دەییەوت ئێران بەوخێت یا لە شەدا بەکەوت ئەووە تە سەرکە موساد بە ئاشکرا دەوت : چەکەکانی ئەوان بوو نەییەشت ئێران بەکەوت \*\*\*

### ئەمەریکا و بەرهی سوننەیی سیاسی

ئەمەریکا چەن توانی بەرهی کەمەنیزم بەبە شەبەزێند ، ویستی و دەییەوت بە ھەمان ستراٹیژ بەرهی سوننەبەزێندت و بە پەووەری جیسکی ھەییاسی مامەتە لەگە دەسەلاتی شیعیە بکات .

ئەمەریکا ھەوێیدا لە ھەر سەھوتی بەرهی سوننەیی سیاسی بدات . سەرەتا لە تورکیا دەستیپێکرد و کودەتای تەموزی 2016 سازکرد ، بەلام کودەتاکە سەری نەگرت ھەروەھا دوای گەشتی ترەمپ بە کەنداو ، ھەرزوو بەرهی کەنداوی کردە دوو ، سعودیا و ئیماراتی کردە دژی قەتەر . دروستکردنی ئەو ناکەکیە چاوەکراو بوو ، تەنیا کەنالی جەزیرە کەشک و کورسی ئیمارات و سعودیە ھەژاندبوو !

پێش یفراندەمی ئەیلول ، زەربەیی ناکییری کورد دەرکی بە درزی نەوان بەرهی کوردی دەکرد . بەرهی شیعیە و بەرهی سوننەیی سیاسی زەربە زەقی دەبینران ، لە نەزەر خودی مەسعود بارزانی ش چاوەکە نەدەکرا ، کەسانی سەنەوی لەگە بەرهی شیعیە کەبکەون زەربەکی کوشندە لە ئەزموونی یفراندەم بدەن ، بەمەش گەرە لە سەر ئەسپی تەپیو یا بەزیو بکەن . ئەمەریکا نەیتوانی لە کەنداو و تورکیا ھیچ بکات ، بەییە لە ھوتە لکالیەکە کوردی باشووری دا . بەخەشیوونی سیناریکە ، ھەر لە دوای خیانیەتی 16ی ئێکتەبەر 2017 توانی ھوتی مەسعود بارزانی بەدەنگ بکا و بەرهی لایەنگرانی ئێران و عێراق سەربکەون ، بەجێرێک کە رکۆک بە تەنیا ئێرێک بەکەوت .

چارەنووسی دوو ھوتە دەسەلاتدارەکە سوننە درزێکی تری تەکەوت . تورکیا وازی لە بیرکە عوسمانیەت ھەنا و بوو ھاوپیمانی ووسی ھەر لە ئێگای ووسی ھەش لوتکە سە قەیی پەتین-رەحانی - ئەردەگان

گرځدا . ئه و پاشه کشه ئهردځگان له بهره ی سوننی به زهره ری کوردی  
 ځځژئاوا تهواو ده بځ ، دوور نییه بهر له ساځی نوځ ځووسیا و ئیران  
 هیچ بهر هه ځستیه ک نه کهن له وهی تورکیا عه فرین له ځووی بگرځت !  
 سعودیه و که نداویه کانی تر بځ پاځپشت ماونه ته وه ، ئه مریکا له م  
 پرځسه یه قازانجځکی دوو لایه نه ده کات : دهوځه تی وه ک سعودیا و  
 ئیمارات ناچار ده کات به ملیاره ها دځلار له کځینی چه ک له ئه مریکا  
 خرج بکهن ، ئه و فهرمووده یه ش بځته دی که باس له وه ده کات ماځی خوا  
 بځ موسځمانان ئه سته م ده بځت ! به مه ش خهونی ئه مریکی و شیهه دځنه دی  
 :

- ئه مریکا تهواو ځاسته وځځ تر ده ست به سر که نداو ده گری و خهونی  
 عوسمانیه ت له بار ده بات.

- خامه نه ئی ځابه ری شیهه له ناوچه که ، وه ک موحه مه د سه لمان وتی :  
 ده یه وځ ببځته هیتله ری ځځژهه ځاتی ناوین ، ئه مه ش کاردا نه وه ی  
 لځده که وځته وه .

- پرسى کوردیش له ځځژهه ځاتی ناوین وه ک سه رده می دواى ( سیفه ری)  
 لځدځت ، چونکه هاو په یمانی ژځر به ژځری ئه مریکی-ئیرانی هه ر ئه وه ی  
 لځچاوه ځځده کځځ ، دکتځره شیرین فوئاد مه عصومیش وته نی : ئه مریکا  
 ځځژه ک له ځځژه کان لایه نگری حکومه تی کوردی نه کردووه هه تا ئه وه ی 16  
 تشرینی یه که م ځوویدا به خیانه تی ئه مریکا له کورد لځکبدینه وه !

- هه ر بځیه چاوه ځځده کځځ له ساځی نوځدا ، ئیران شه ځځکی عه سکه ری  
 دژی سعودیا بکات و رهوشی باشووری کوردستان -عځراق به قازانجی  
 شیهه تهواو بځت ، تورکیاش خاځه ستراتیژییه کانی رځژئاواى کوردستان  
 بگرځت ، له ئه نجامدا ځوه تی ځوداوه کانیش به قازانجی شیهه تهواو  
 ببځت و ئه مریکاش وه ک ته ماشاکه رځک بځ له و شه ځه دا هه تا هه ردوولا  
 تهواو ماندوو ده کات! ځځ

- \* ځوه ت : واجهه ، ئاراسته

- \*\* حلف المصالح المشتركه ، تریتا بارزی

\*\*\*

AddThis Sharing Buttons

Share to Facebook40Share to TwitterShare to Google+Share to

ارسال ایمیل

مقالات: ماذا تعرف عن التعاون الخفي بين إيران وإسرائيل؟

-

سهلام ناوځځش \ مامځستای زانکځ